

S Sayısı : 92

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile eklerinin yürürlük sürelerinin uzatılması için yapılan Anlaşmanın onanmasına dair Kanun tasarısı ve Ticaret Komisyonu raporu (1/603)

T. C.
Başbakanlık
Muamelât Genel Müdürlüğü
Karar Müdürlüğü
Sayı : 71 - 1236, 6 - 3851

1 . XI . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye ile Belçika arasında 2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının yürürlük sürelerinin uzatılması için yapılan Anlaşmanın onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 8 . X . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Anlaşmanın 5217 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 8 . X . 1949 tarihli ve 3/9955 sayılı kararla onanmış olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

2 Aralık 1948 tarihli Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları, 1948 - 1949 devresi karşılıklı ithal ve ihraç imkânları ve gene bu devre için derpiş olunan tiraj hakları itibar nazarına alınarak tanzim edilmişti. 1949 - 1950 devresi için ise Belçika'nın Türkiye'ye daha geniş mikyasta tiraj hakları tanınması ve bunların tercihan iktisadi kalkınma sahasında kullanılması hususunda iki Tarafça bir prensip kararı alınmış bulunduğu göre, nihai rakamların tesbitinden sonra mevcut Anlaşmalarda bazı değişmeler yapılması gerekeceği ve fakat bahis konusu değişmeler yapılmıcaya kadar iki memleket ticari münasebetlerinin sekteye uğramaması için yürürlük süreleri sona eren Anlaşmaların bir müddet uzatılması da icabedeceği düşünceyle 31 Temmuz 1949 tarihinde Ankara'da Dışişleri Bakanlığı ile Belçika Elçiliği arasında teati edilen mektuplarla bu hususları temin ve tesbit eden bir Anlaşmaya varılmıştır.

Bahis konusu Anlaşmada mevcut esasların memleketimizin menfaatlerine uygun ve Belçika ile olan iktisadi münasebetlerimizi gereği gibi düzenliyecek mahiyette bulunduğu mütalâa edilmektedir. Bu düşünce ile Anlaşma Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/603

Karar No. 37

21 . XII . 1949

Yüksek Başkanlığa

Türkiye - Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasındaki 2 . XII . 1948 tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının yürürlük sürelerinin Belçika'nın memleketimiz lehine tanyacağı tiraj hakkı nazarı itibara alınarak yapılacak değişikliklere kadar, uzatılması hakkında Bakanlar Kurulunca 8 . X . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri, Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı mümessillerinin huzurlarıyla komisyonumuzca incelendi:

15 . XII . 1949 tarihinde yürürlüğe girerek 30 Haziran 1949 da sona eren bahis mevzuu Anlaşmanın uzatılması hakkındaki mucip sebep, lehimize tanınan tiraj hakkının 1949 - 1950 devresine tekabül eden miktarını tesbit edecek müzakerenin sonunu beklemeye mâtuf bulunmak tadır. Ticaret Anlaşması listeli olup, yıllık hacmi 47 - 50 milyon liralık bir mübadeleyi istihdaf etmektedir. Birinci devrede Belçika tarafından lehimize iki milyon dolârlık tiraj hakkı tanınmış olup 1949 yılı içinde Eylül sonuna kadar bu memlekette 10 221 958 liralık ithalâta mukabil 4 346 703 liralık ihracat yapılmış ve ithalât tiraj hakkının kullanılmasıyla kapa-

tılmıştır.

Komisyonumuz Hükümet gerekçesi ve Bakanlıklar mümessillerinin verdiği izahlarla bu Anlaşmaların yürürlük sürelerinin uzatılması hususundaki Hükümet görüşünü memleket menfaatlerine uygun görmüş ve Kanun tasarısı ile gerekçe ve eklerinin kabulüne karar vermiştir.

Kamutayın tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret K. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Ankara	Gaziantep	Niğde
A. Çubukcu	C. Alevli	H. Ulusoy
Afyon K.	Aydın	İçel
M. Aşkar	Dr. S. Akın	H. Atalay
Kars		Kars
F. Aktaş		A. Sürmen
Kayseri		Muş
H. Ürkün		H. Dayı
İmzada bulunamadı		
Niğde		Tokad
V. Sarıdal		R. Önder
		İmzada bulunamadı
Trabzon	Trabzon	Van
A. Sarılioğlu	M. Yarımbıyık	M. Koçak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Belçika arasında, 2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının yürürlük sürelerinin uzatılması için yapılan Anlaşmanın onanmasına dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında 2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan Ticaret Anlaşması ve aynı tarihli Türkiye - Belçika Ödeme Anlaşması ile eklerinin yürürlük sürelerinin Belçika'nın Türkiye'ye tanıyacağı tiraj hakkı nazarı itibara alınarak yapılacak değişikliklere kadar uzatılmasını teminen 31 Temmuz 1949 tarihinde Dışişleri Bakanlığı ile Belçika Elçiliği arasında mektup teatisi suretiyle yapılan Anlaşma kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
Ş. Günaltay

Devlet Bakanı
Başb. Yardımcısı
Nihat Erim

Devlet Bakanı

Millî Savunma Bakanı
H. Çakar

Dışişleri Bakanı
N. Sadak

Millî Eğitim Bakanı
T. Banguoğlu

Ekonomi ve Ticaret Bakanı
C. S. Barlas

Gümrük ve Tekel Bakanı
Dr. F. Ş. Bürge

Ulaştırma Bakanı
Dr. Kemal Satır

İşletmeler Bakanı
Münir Birsal

Adalet Bakanı
Fuad Sirmen

İçişleri Bakanı
E. Erişirgöl

Maliye Bakanı
İ. R. Aksal

Bayındırlık Bakanı
Ş. Adalan

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. K. Bayizit

Tarım Bakanı
Cavid Oral

Çalışma Bakanı
Reşat Ş. Siner

Belçika Elçiliği

D. 420

No. 571

Ankara, 31 Temmuz 1949

Bay Bakan,

2 Aralık 1948 tarihli Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti arasında Ticaret Anlaşması ve Belçika Hükümeti ile Türkiye Hükümeti arasında Ödeme Anlaşmasının yürürlük sürelerinin uzatılmasını arzu eyliyen Belçika Hükümetinin, Belçika tarafından Türkiye'ye tanınacak tiraj hakkı dolayısıyla anılan anlaşmalarda tadilat yapılması gerekeceğini itibara alarak, bahis konusu anlaşmaların iş bu tadilatın ifasına değil uzatılmasını Türkiye Hükümetine teklif ettiğini Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım.

Türkiye Hükümetinin bu husustaki mutabakatını bana teyit eylemenizi Ekselânsınızdan rica ederim.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Bakan.

Ekselâns

Bay Necmeddin Sadak

Dışişleri Bakanı

Ankara

S. Halot

Türkiye Cumhuriyeti

Dışişleri Bakanlığı

47507-34

Ankara, 31 Temmuz 1949

Bay Elçi,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım:

«2 Aralık 1948 tarihli Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti arasında Ticaret Anlaşması ve Belçika Hükümeti ile Türkiye Hükümeti arasında Ödeme Anlaşmasının yürürlük sürelerinin uzatılmasını arzu eyliyen Belçika Hükümetinin, Belçika tarafından Türkiye'ye tanınacak tiraj hakkı dolayısıyla anılan Anlaşmalarda tadilat yapılması gerekeceğini itibara alarak, bahis konusu Anlaşmaların işbu tadilatın ifasına değil uzatılmasını Türkiye Hükümetine teklif ettiğini Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım.

Türkiye Hükümetinin bu husustaki mutabakatını bana teyit eylemenizi Ekselânsınızdan rica ederim.»

Yukardaki hususlarda Türk Hükümetinin mutabık bulunduğunu size bildirmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Elçi.

Ekselâns

Bay Stephane Halot

Belçika Elçisi

Ankara

Z. Akdur